

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΙΘΑΡΑΣ – ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ I-II

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	MΣ9041 MΣ9042	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτική της Κιθάρας – Πρακτική Άσκηση I-II Guitar Pedagogy – Teaching Practicum I-II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διδακτική της Κιθάρας– Πρακτική Άσκηση I	2	3	
Διδακτική της Κιθάρας – Πρακτική Άσκηση II	2	3	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Η παρακολούθηση του μαθήματος «Διδακτική της Κιθάρας – Πρακτική Άσκηση I» αποτελεί προαπαιτήση για την παρακολούθηση του μαθήματος «Διδακτική της Κιθάρας – Πρακτική Άσκηση II»		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.uom.gr/msa/programma-spoydon		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Περιγραφή επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων:

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα μπορούν:

- να επαγάγουν συμπεράσματα σχετικά με τη διδακτική πράξη από θεωρίες και ερευνητικά ευρήματα προερχόμενα από τα πεδία της μουσικής παιδαγωγικής και της μουσικής ψυχολογίας
- να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν τους παράγοντες και να διαμορφώνουν τις συνθήκες που θεωρούν ότι προάγουν την αποτελεσματικότητα του μαθήματος κιθάρας
- να εξετάζουν και να αξιολογούν κριτικά το διαθέσιμο διδακτικό υλικό και διδακτικό ρεπερτόριο για το εκάστοτε μαθητικό επίπεδο
- να αξιολογούν και να επαγάγουν συμπεράσματα μέσα από την ενεργητική παρακολούθηση, συστηματική καταγραφή και κριτική αξιολόγηση διδακτικών πρακτικών σχετικών με το εκάστοτε μαθητικό επίπεδο
- να προετοιμάζουν, οργανώνουν και εφαρμόζουν εκπαιδευτικά σενάρια σε συνθήκες προσομοίωσης (μικροδιδασκαλίες) και σε πραγματικές συνθήκες (πρακτική άσκηση σε Μουσικά Σχολεία, διδασκαλία αρχαρίων ενηλίκων)
- να διαχειρίζονται προκλήσεις που σχετίζονται με τη διδακτική πράξη (π.χ. διαχείριση χρόνου, προσαρμογή σε απροσδόκητες ανατροπές του προγράμματος κλπ)
- να επιδεικνύουν άνεση στην υιοθέτηση ευέλικτων πρακτικών ευθυγραμμισμένων με την εξατομικευμένη και την από-κάτω-προς-τα-πάνω διδασκαλία
- να πειραματίζονται με εναλλακτικές διδακτικές πρακτικές και διδακτικά υλικά, προσπαθώντας να προσδιορίσουν την ιδιαίτερη διδακτική τους ταυτότητα
- να αυτοαξιολογούν τη διδασκαλία τους και να αναπροσαρμόζουν αναλόγως τους διδακτικούς στόχους και το πλάνο της
- να συζητούν με κριτική και αναστοχαστική διάθεση ζητήματα που αφορούν στην τεχνική, ερμηνεία και καλλιτεχνική εκτέλεση στην κιθάρα
- να ευαισθητοποιούνται σε ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας που σχετίζονται με τη διδακτική πράξη
- να συνεκτιμούν την ιστορική προοπτική του πεδίου της διδακτικής της κιθάρας μέσα από τη διερεύνηση της ιστορικής εξέλιξης των σχετικών μεθοδολογικών προσεγγίσεων.

Επίπεδα επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων:

Γνώσεις: Επίπεδο 7

Δεξιότητες: Επίπεδο 7

Ικανότητες: Επίπεδο 7

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
.....
Άλλες...
.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο και σκοπός:

Το εργαστηριακό αυτό μάθημα αποτελεί εισαγωγή σε θεμελιώδη ζητήματα που αφορούν στη διδασκαλία αρχαρίων στην κιθάρα (Διδακτική της Κιθάρας Ι) και μαθητών κιθάρας μέσου και ανώτερου επιπέδου (Διδακτική της Κιθάρας ΙΙ) μέσα από συζητήσεις, διαλέξεις και εργασίες, κύριος στόχος των οποίων είναι η διερεύνηση, η εφαρμογή και η κριτική αξιολόγηση σχετικών διδακτικών πρακτικών, υλικών και μεθόδων.

Επιμέρους θεματικές:

- Διδακτική της Κιθάρας Ι
 - Θεωρίες μάθησης και διδακτική πρακτική
 - Διδασκαλία ανάγνωσης
 - Εισαγωγή στη διδακτική της τεχνικής
 - Στοιχεία θεωρίας και δημιουργικές δραστηριότητες στο μάθημα της κιθάρας
 - Μελέτη και εξάσκηση
 - Κριτήρια αξιολόγησης διδακτικού υλικού
 - Στοχοθεσία και οργάνωση εκπαιδευτικού σεναρίου
 - Ζητήματα διδακτικής ενήλικων αρχαρίων
 - Εισαγωγή στην ομαδική διδασκαλία αρχαρίων
- Διδακτική της Κιθάρας ΙΙ
 - Διδασκαλία μαθητών μέσου και ανώτερου επιπέδου: Ψυχολογικοί και κοινωνικοί παράγοντες
 - Κοινωνικές παράμετροι: Η κιθάρα μεταξύ λόγιας και λαϊκής μουσικής
 - Διδακτικό ρεπερτόριο: Μπαρόκ, Κλασικισμός, Ρομαντισμός, 20^{ος} και 21^{ος} αιώνας.
 - Prima vista
 - Απομνημόνευση

- Κιθαριστική τεχνική: Ανατομία, εργονομία και αποφυγή τραυματισμών
- Άγχος εκτέλεσης
- Κριτικές και ερμηνευτικές μουσικές εκδόσεις

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο, Διάλεξη, Ομαδικό εργαστηριακό</p>														
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση διαδικτύου στη διδασκαλία. Χρήση ολοκληρωμένου συστήματος ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης CoMPus (http://compus.uom.gr/) στην εργαστηριακή εκπαίδευση και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>														
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p> <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td style="text-align: right;">13</td> </tr> <tr> <td>Εργαστηριακή άσκηση</td> <td style="text-align: right;">13</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td style="text-align: right;">15</td> </tr> <tr> <td>Πρακτική (Τοποθέτηση)</td> <td style="text-align: right;">4</td> </tr> <tr> <td>Μικροδιδασκαλίες</td> <td style="text-align: right;">8</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td> <td style="text-align: right;">12</td> </tr> <tr> <td>Μη καθοδηγούμενη μελέτη</td> <td style="text-align: right;">10</td> </tr> </table> <p style="text-align: center;">Σύνολο κάθε ενός από τα δύο μαθήματα 75 (25Ω/ECTS)</p>	Διαλέξεις	13	Εργαστηριακή άσκηση	13	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	15	Πρακτική (Τοποθέτηση)	4	Μικροδιδασκαλίες	8	Εκπόνηση μελέτης (project)	12	Μη καθοδηγούμενη μελέτη	10
Διαλέξεις	13														
Εργαστηριακή άσκηση	13														
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	15														
Πρακτική (Τοποθέτηση)	4														
Μικροδιδασκαλίες	8														
Εκπόνηση μελέτης (project)	12														
Μη καθοδηγούμενη μελέτη	10														

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Γλώσσα αξιολόγησης:

Ελληνική

Μέθοδοι αξιολόγησης:

- Διαμορφωτική (εργαστηριακή εργασία, δημόσια παρουσίαση): Καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου οι φοιτητές λαμβάνουν ανατροφοδότηση μετά από κάθε μικροδιδασκαλία και προφορική παρουσίαση.
- Επίλυση προβλημάτων: Οι φοιτητές καλούνται να κρίνουν το παίξιμο άλλων φοιτητών και να επιλύσουν προβλήματα που εκείνοι αντιμετωπίζουν με την τεχνική του οργάνου, τη μελέτη και την ερμηνεία. Επίσης αναλαμβάνουν ενισχυτική διδασκαλία εθελοντή μαθητή κάτω από την επίβλεψη του καθηγητή.
- Καλλιτεχνική ερμηνεία: οι φοιτητές καλούνται να παίξουν Prima vista (εκ πρώτης όψεως) άγνωστο μουσικό κείμενο.
- Άλλη: κρίνεται η ικανότητά των φοιτητών στο χόρδισμα της κιθάρας και στην εκτέλεση των βασικών κλιμάκων.
- Έκθεση/αναφορά: Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές παραδίδουν φάκελο αρχείου παρακολούθησεων και πρακτικών ασκήσεων, ο οποίος περιλαμβάνει τις βεβαιώσεις παρακολούθησεων και διδασκαλιών στο Μουσικό Σχολείο, τις γραπτές εκθέσεις αξιολόγησης των παρακολούθησεων, τα εκπαιδευτικά σενάρια των διδασκαλιών (αρχικά και αναθεωρημένα) και τις αντίστοιχες εκθέσεις αυτοαξιολόγησης.

Κριτήρια αξιολόγησης:

Αξιολογείται η κρίση των φοιτητών για το παίξιμο άλλων φοιτητών, καθώς και η εξέλιξη της διδασκαλίας εθελοντή μαθητή που έχουν αναλάβει.

Επίσης αξιολογείται η ικανότητά τους στο χόρδισμα της κιθάρας, στη γνώση των κλιμάκων και στην εκ πρώτης όψεως ερμηνεία αγνώστου κειμένου.

Οι φοιτητές ενημερώνονται για τα κριτήρια αξιολόγησης με ηλεκτρονικά μηνύματα (e-mail).

Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές μέσω της ηλεκτρονικής σελίδας του μαθήματος στο CoMPus.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών Μαθημάτων Μουσικής Παιδείας για τα Μουσικά Σχολεία (Γυμνάσια, Λύκεια), ΦΕΚ 2858/τ.Β/28-12-2015. Διαθέσιμο στο: <https://www.minedu.gov.gr/dimofili/17122-31-12-15>.

Βούβαρης, Πέτρος. «(Επι)κριτικές και (παρ)ερμηνευτικές μουσικές εκδόσεις: Μία ιστορική ανασκόπηση». *Muse-e-journal* (2008). Διαθέσιμο στο: http://www.muse.gr/muse-e-journal/P_Vouvaris.pdf.

Ζαχαροπούλου, Κυριακή. «Μια εισαγωγή στους μηχανισμούς και τις στρατηγικές που χρησιμοποιούνται από εκτελεστές κατά τη διαδικασία απομνημόνευσης ενός μουσικού κομματιού». *Μουσικοπαιδαγωγικά 3* (2006): 70-84. Διαθέσιμο στο: https://www.eeme.gr/images/stories/documents/dkoniari/mp03-4_zacharopoulou_70-84.pdf.

Μπουντούνης, Βαγγέλης. *Debutto - Μέθοδος για Κιθάρα*. Αθήνα: Χ. Νάκας - Κ. Παπαρηγορίου ΟΕ, 1997.

Segovia, Andres. *Diatonic Major and Minor Scales*. Washington: Columbia Music Co, 1953.

Μπουντούνης, Βαγγέλης. *Τεχνική Νο.1 Κάθετες Ασκήσεις για Κιθάρα*. Αθήνα: Χ. Νάκας - Κ. Παπαρηγορίου ΟΕ, 1984.

Μπουντούνης, Βαγγέλης. *Τεχνική Νο.3 Αρπίσματα για Κιθάρα*. Αθήνα: Χ. Νάκας - Κ. Παπαρηγορίου ΟΕ, 1984.

Μπουντούνης, Βαγγέλης. *Τεχνική Νο.4 Συζεύξεις για Κιθάρα*. Αθήνα: Χ. Νάκας - Κ. Παπαρηγορίου ΟΕ, 1984.

Ashley, Richard. "Musical Improvisation." In *The Oxford Handbook of Music Psychology*, edited by Susan Hallam, Ian Cross, & Michael Thaut, 413-420. New York: Oxford University Press, 2009.

Chaffin, Roger, Topher R. Logan, & Kristen T. Begosh. "Performing from Memory." In *The Oxford Handbook of Music Psychology*, edited by Susan Hallam, Ian Cross, & Michael Thaut, 352-363. Oxford & New York: Oxford University Press, 2009.

Davidson, Jane W. "Movement and Collaboration in Musical Performance." In *The Oxford Handbook of Music Psychology*, edited by Susan Hallam, Ian Cross, & Michael Thaut, 364-376. New York: Oxford University Press, 2009.

Jørgensen, Harald & Susan Hallam. "Practicing." In *The Oxford Handbook of Music Psychology*, edited by Susan Hallam, Ian Cross, & Michael Thaut, 265-273. New York: Oxford University Press, 2009.

Kaepfel, Hubert. *The Bible of Classical Guitar Technique*. Brühl: AMA Verlag GmbH, 2016.

Kenny, Dianne T. & Bronwen Ackermann. "Optimizing Physical and Psychological Health in Performing Musicians." In *The Oxford Handbook of Music Psychology*, edited by Susan Hallam, Ian Cross, & Michael Thaut, 390-400. Oxford & New York: Oxford University Press, 2009.

Kenny, Dianne T. *The Psychology of Music Performance Anxiety*. Oxford & New York: Oxford University Press, 2011.

Lehman, Andreas C. & Reinhard Kopiez. "Sight-reading." In *The Oxford Handbook of Music Psychology*, edited by Susan Hallam, Ian Cross, & Michael Thaut, 344-351. Oxford & New York: Oxford University Press, 2009.

Parncutt, Richard & Gary E. McPherson, eds. *The Science & Psychology of Music Performance: Creative Strategies for Teaching and Learning*. Oxford & New York: Oxford University Press, 2002.

Swanwick, Keith. *A Basis for Music Education*. London: Routledge, 1979.